



Οργανωσιακή πολυπλοκότητα

Οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί είναι συστήματα πολύπλοκα και ζωντανά, που υπερβαίνουν το άθροισμα των μερών τους και ενέχουν την ικανότητα αλλαγής.

Η εμπειρία μας επιβεβαιώνει ότι οι επιχειρήσεις κι οι οργανισμοί δεν μπορεί να αναλυθούν στα συστατικά τους μέρη, χωρίς να υποπέσουμε σε υπεραπλουστεύσεις και να άρουμε τις άτυπες αλλά ουσιώδεις αλληλεπιδράσεις που υπάρχουν μεταξύ τους. Τεμαχίζοντας ένα τέτοιο σύστημα και εξετάζοντας χωριστά κάθε υποσύνολο, αδυνατούμε να αποτυπώσουμε τον συνδετήριο ιστό των ανθρώπινων σχέσεων και να ερμηνεύσουμε τις παραδοξότητες και τις αντιφάσεις της κοινωνικής πολυπλοκότητας.

Τα ανθρώπινα συστήματα λοιπόν δεν μπορούν να απεικονισθούν από γραμμικά - αναλυτικά μοντέλα, καθώς είναι πολύπλοκα και αυτοπροσαρμοζόμενα και ως τέτοια διατηρούν τις βασικές ιδιότητες των μη-γραμμικών συστημάτων, που είναι η ύπαρξη *ελκυστών* (attraction), η *αυτοομοιότητα* (fractality), η *ανάδυση* (emergence) και η *αυτοοργάνωση* (self organization).

Στα πολύπλοκα προβλήματα δεν αντιστοιχεί μια και μόνη λύση, εργαστηριακά σχεδιασμένη από κάποιες αυθεντίες με μονοδιάστατη οπτική. Τουναντίον, η έκφραση και αλληλεπίδραση διαφορετικών προσεγγίσεων μέσα σε μια αυτοοργανούμενη ομάδα ξεδιπλώνει τις δημιουργικές της δυνατότητες και στο τέλος η λύση αναδύεται μέσα από το ίδιο το πρόβλημα.

Ακόμη στα πολύπλοκα συστήματα, οι μικρές και περιορισμένης έκτασης αλλαγές είναι δυνατό να επιφέρουν σημαντικά και γενικευμένα αποτελέσματα, απρόβλεπτα κατά την αρχική φάση του σχεδιασμού, ενώ από την άλλη, οι προσπάθειες εκτεταμένων εξ αρχής αλλαγών σπάνια πετυχαίνουν το στόχο τους, εξ αιτίας της σημαντικής αντίδρασης που δημιουργούν. Αυτό ακριβώς συμβολίζει και η γνωστή *δύναμη της πεταλούδας*, υπονοώντας ότι μια μικρή πρωτοβουλία μπορεί να επηρεάσει το σύστημα κατά αναπάντεχο τρόπο.

Επομένως, *το Όλον είναι περισσότερο από το άθροισμα των μερών του και η κατανόησή του αποτελεί κλειδί για τη μελέτη του επιμέρους, είναι όμως ορατό μόνο από απόσταση.*